

NEWS- LETTER

ročník V.
číslo 2

SYPO

www.projektsypo.cz

sypo.info@npi.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ÚVODNÍ SLOVO

Milé čtenářky a milí čtenáři,

v dnešním newsletteru najdete mnoho informací o školách se začínajícími učiteli a určených právě pro ně. Začínající učitel, tedy učitel s praxí kratší než dva roky, je v projektu SYPO velkým tématem a věnujeme se mu od zahájení projektu. V roce 2018 jsme realizovali šetření ve více než sedmi stech MŠ, ZŠ a SŠ, jehož cílem bylo zmapovat proces uvádění začínajících učitelů na českých školách a získat pohled začínajících a uvádějících učitelů a osob odpovědných za proces uvádění začínajících učitelů do praxe. Na základě tohoto šetření a ve spolupráci s učiteli a řediteli ze škol i pedagogických fakult jsme vytvořili Model systému podpory začínajících učitelů a řadu vzdělávacích akcí pro školy se začínajícími učiteli. Model byl pilotován ve 150 školách, následně prošel úpravami a aktuálně s ním pracuje 103 tzv. implementačních škol. Pomalu se blíží rok 2023, kdy jej poskytneme do všech škol.

Malou „ochutnávku“ představují tři praktické příručky určené pro začínající a uvádějící učitele a členy vedení škol a zejména e-learning. Odkazy na všechny materiály najdete na dalších stranách a třeba pro vás budou inspirativním čtením na léto.

Přeji vám, abyste léto strávili přesně podle vašich představ a krásně si ho užili. A pokud byste třeba někdy měli dlouhou chvíli, podívejte se do naší online školy – stále ji plníme novými záznamy webinářů.

Mgr. Jiří Nekola,
hlavní projektový manažer

HLEDÁME AKTIVNÍ UČITELE PRO NOVÉ KABINETY

CIZÍ
JAZYK

SPOLEČENSKOVĚDNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

Více informací a přihlášení [ZDE](#)

Členové krajského/oblastního kabinetu mají možnost:

- podílet se na plánu rozvoje příslušné vzdělávací oblasti a její koncepci,
- získávat nejnovější znalosti a dovednosti využitelné při výuce v příslušné vzdělávací oblasti,
- získat ucelený informační zdroj o dané vzdělávací oblasti, odbornou profesní podporu a přehlednou inspiraci, ověřené podklady a informace.

Popd'te s námi sdílet své zkušenosti a postřehy. Zapojte se do sítě aktivních pedagogů a vyžijte profesní podporu pro sebe i svou školu.

JAKÉ BYLY ONLINE LÁZNĚ PRO ŘEDITELE?

V dubnu proběhla online konference Lázně pro ředitele. Měla to být tak trochu jiná konference, na které jsme chtěli ředitelům dopřát den, kdy mohou odložit školní starosti na jindy a odevzdat se do péče „lázeňských odborníků“. Součástí konference byly nejrůznější procedury rozvíjející komunikační dovednosti, související se sebezpoznáním nebo s péčí o psychické i fyzické zdraví. Podle reakcí, které jsme od účastníků obdrželi, myslíme, že akce byla trefa do černého. A těšíme se na podzimní Lázně číslo 2.

Kolikrát za rok máme nárok na tyto lázně, prosím?

Děkují, mohla bych si to zopakovat ještě třikrát, abych se přihlásila i do toho, na co se dnes pro mě nedostalo.

Moc a moc děkuji za krásně strávený „lázeňský den“. Jen škoda, že jsem nemohla vstoupit do všech procedur. Již nyní se těším na někdy příště.

V pozici ředitelky jedu první školní rok. Denně se učím nové věci, spoustu toho nevím a sem tam něco prošvihávám. Tak dnes jsem ráda, že „historicky 1. lázně“ jsem neprošvihla a budu si hlídat další.

Děkuji všem, kteří dnes zaZOOMovali na duševní pohodu ředitelů. Všechno se mi líbilo a z každé procedury si něco krásného nesu. Ani na chvíli nelituji, že jsem dnes nechala hromadit pracovní úkoly, které na mne trpělivě počkají. Díky, že jste mne od nich odpjili.

...velmi přínosné, odpočinkové, pohodové, klidové, relaxační... Jen mě mrzí, že jsem nemohla vstoupit do všech procedur. Protože věřím, že i ty, kterými jsem neprošla, byly tak úžasné jako ty, které mě zušlechtily.

Ráda bych poděkovala všem. Z těch místností, které jsem nestihla, by se daly sestavit další dvojce lázně. Nápad, který celý den rámoval, je přímo okouzující. Určitě použiji jako inspiraci.

Cvičení s paní fyzioterapeutkou bylo úplně božské.

Děkujeme posilovně za velmi zajímavý workshop!!!

Moc děkuji za nápad realizovat něco takového, bylo to celé výjimečné!!!

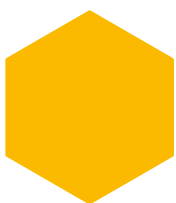
Lázně byly nad moje očekávání!!! Ani jsem nepotřebovala jíst teplé lázeňské oplatky... Skvělí lektoři a naprosto skvělé příspěvky a organizace!

Naprosto skvělý počin. Bomba!!! Absolutní odpočinek, načerpání sil, skvělý zážitek, ze kterého budu těžít dlouho!

Byl to skvělý den, úžasně jsem si odpočinula u milého povídání s milými lidmi. Moc děkuji!

Velká spokojenost! Úžasní lektoři. Zastavení od každodenních povinností ve škole. Nesmím zapomenat na sebe, svůj čas v přítomnosti.

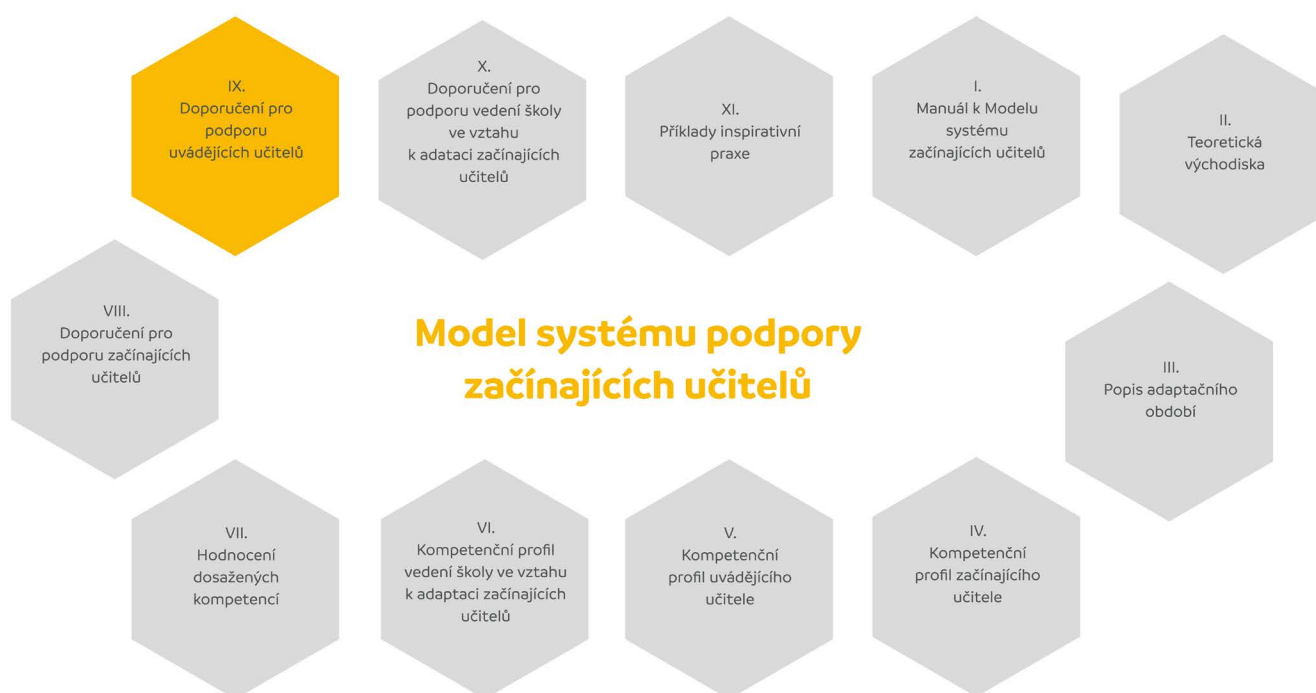

MODEL SYSTÉMU PODPORY ZAČÍNAJÍCÍCH UČITELŮ

V rámci aktivity Začínající učitel vznikl dokument s názvem Model systému podpory začínajících učitelů. Na první pohled by se mohlo zdát, že se bude jednat o teoretický dokument, který pro praxi nemá zvláštního významu. Naštěstí

tomu tak není, protože všichni autoři Modelu jsou aktivními učiteli, a tak dokument vychází z jejich praktických zkušeností. Hlavním cílem autorů bylo vytvořit skutečně praktický materiál, který bude použitelný v podmínkách českých škol.

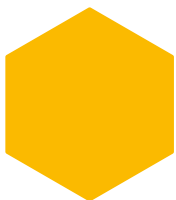
Model se skládá z následujících základních kapitol:

- **Manuál k Modelu** – hlavní a nejdůležitější útlá kapitola, která obsahuje přehled všeho, co se v Modelu nachází, a návod, jak s ním pracovat.
- **Teoretická východiska** – jediná teoretická část, která nevychází z každodenní školní praxe.
- **Popis adaptačního období** – základní fáze adaptačního období s uzlovými body, které se ve škole mohou vyskytnout.
- **Kompetenční profily jednotlivých aktérů** – definice základních dovedností, které by měli začínající učitel, uvádějící učitel a člen vedení školy mít pro úspěšnou adaptaci.
- **Hodnocení dosažených kompetencí** – s kompetencemi úzce souvisí jejich hodnocení, v Modelu najdete náměty, jak se dají kompetence pedagogů hodnotit.
- **Doporučení pro podporu** jednotlivých aktérů adaptace.

- **Příklady inspirativní praxe z jednotlivých škol** – poslední a nejobsáhlejší částí jsou desítky zajímavých příkladů ze všech typů škol. Právě tato část bude v rámci poslední revize výraznou měrou dále rozšiřována. Jedním ze směrů, kam chceme příklady inspirativní praxe rozvíjet, je adaptační proces začínajících učitelů na střední odborné škole.

Model byl ověřován ve dvou vlnách pilotáže, do kterých se aktivně zapojilo přibližně 150 škol. Nyní v rámci tzv. implementace s ním pracuje dalších 100 škol. Věříme, že právě díky zpětným vazbám ze zapojených škol se nám podaří vytvořit dokument, který bude v budoucnu školám v adaptačním období začínajících učitelů přínosný. Dokument bude dostupný také online, aby bylo možné snadno vyhledávat relevantní informace.

Václav Nádvořník, zástupce ředitele ZŠ Londýnská, Praha

DVOULETÁ PODPORA STOVKY ŠKOL V ADAPTACI ZAČÍNÁJÍCÍCH UČITELŮ SPĚJE DO FINÁLE

Cílená dvouletá podpora škol se začínajícím učitelem připravená v projektu SYPO odstartovala začátkem školního roku 2020/2021. Byla zahájena takzvaná „pilotáž“, do níž se přihlásila stovka škol napříč Českou republikou.

Účelem pilotování bylo ověření obsáhlejšího metodického materiálu s názvem „Model systému podpory začínajících učitelů“. Odborníci z praxe, kteří již s adaptací začínajících učitelů měli zkušenosti, popsali cestu, kterou je možné se vydat a efektivně přitom podporovat začínajícího učitele při práci se žáky, při spolupráci s kolegy v pedagogickém sboru a také při postupném rozvíjení profesních dovedností. Celá tato „cesta“ včetně zastávek a klíčových bodů tvoří již zmíněný „Model“, který může sloužit školám jako **návod při uvádění začínajícího učitele**.

O zahájení a nastavení adaptačního období začínajících učitelů v zapojených školách v prvním roce pilotáže jsme se zmínili již v minulých číslech newsletteru.

V tomto školním roce 2021/2022 byla spolupráce s pilotními školami zaměřena vedle podpory začínajících učitelů v samotném pedagogickém procesu také na jejich osobnostní rozvoj. Začínající učitelé ve spolupráci se svými uvádějícími učiteli a vedením školy měli za úkol sestavit plány vlastního profesního rozvoje a začít vytvářet svá profesní portfolia. Spolupracující školy byly prostřednictvím garantů, tedy zkušených odborníků z praxe, vedeny ke spolupráci, která kromě dvou tzv. realizačních návštěv přímo ve školách zahrnovala ještě další možnosti podpory jako např. webináře, moderované diskuze či individuální konzultace.

Cílem **podzimních realizačních návštěv** garantů ve školách bylo zjistit, jakým způsobem byly na školách zahájeny práce s plány profesního rozvoje začínajících učitelů a zda si začínající učitelé pod vedením uvádějících učitelů vědí rady s vybíráním dokladů pro tvorbu profesního portfolia.

Inspiraci školy nacházely především v kapitole **Doporučení pro podporu začínajících učitelů** v Modelu systému podpory začínajících učitelů. Jednotliví garanti přímo ve školách vedli rozhovory s uvádějícími a začínajícími učiteli dle předem připraveného jednotného scénáře. Během rozhovorů garanti zjišťovali konkrétní kroky uvádějících i začínajících učitelů, případně odpovídali na dotazy a pomáhali s tvorbou dokladů pro profesní portfolia v těch školách, kde dosud pedagogové neměli žádné zkušenosti.

Jarní realizační návštěvy ve školách se konaly formou tří rozhovorů garantů se všemi účastníky „triád“ - tedy se začínajícím učitelem, jeho uvádějícím učitelem a členem vedení školy. Hlavním společným cílem těchto návštěv bylo zjistit, jak jsou ve školách plány profesního rozvoje začínajících učitelů propojovány s celkovým pojetím výuky a s výsledky vzdělávání žáků. Dalším záměrem bylo určit, jaké formy podpory by jednotliví aktéři triád uvítali ještě v tomto školním roce a také v budoucnu. Z tohoto důvodu mohly školy v tomto školním roce požádat své guaranty o další volitelnou návštěvu na téma dle vlastní potřeby.

Finále, **závěr dvouleté pilotáže**, vyvrcholí reflektivními návštěvami garantů ve školách v červnu 2022. Školy obdrží v dostatečném předstihu před závěrečnou návštěvou k vyplnění evaluační dotazníky. Jednotliví garanti je před vlastní návštěvou prostudují, aby se závěrečné reflektivní diskuse v triádách nesly nejen v duchu ocenění a vyhodnocení dvouleté spolupráce, ale aby také tvůrcům projektu přinesly inspiraci k doplnění a obohacení vytvořeného Modelu systému podpory začínajících učitelů.

Na závěr je třeba všem spolupracujícím školám poděkovat za řadu inspirativních příkladů dobré praxe a nesmírně ceněné podněty k další metodické práci.

Jana Hrkalová, ředitelka Gymnázia Oty Pavla, Praha

IMPLEMENTAČNÍ ŠKOLY

Druhou částí ověření funkčnosti systému podpory začínajících učitelů a navrženého Modelu je tzv. **implementace**. V této části pracovala více než stovka dalších škol samostatně, bez podpory garanta pilotáže, a předávala mimo jiné další podněty, připomínky i příklady dobré praxe, o které je Model průběžně obohacován.

Školy zapojené do implementace mohly v průběhu ověřování dokumentu využívat řadu workshopů, e-learningových kurzů, webinářů a také konzultací nebo moderovaných diskusí. Začínající i uvádějící učitelé tak mohli snadno v menší skupině sdílet své zkušenosti, radosti, obavy i trápení.

Vyhodnocení dosavadní spolupráce se školami, zmapování přínosu Modelu v jednotlivých školách za dané období, vzájemné sdílení zkušeností a přenos nových zkušeností a inspirací proběhne také hromadně a bude určeno pro všechny implementační školy. Setkání se uskuteční online 15. června.

POZVÁNKA NA WEBINÁŘ O SEBEREFLEXI

V rámci klíčové aktivity Začínající učitel připravujeme webinář s názvem **Sebereflexe jako podklad pro plánování profesního rozvoje začínajících učitelů**, který je určený především pro začínající učitele napříč typy a druhy škol.

13. 6. 2022, 18:00 Registrace předem [zde](#)

Webinář se zaměří na sebehodnocení učitelů, nástroje sebereflexe i jejich využití a ukáže, jak se zjištěnými skutečnostmi dále pracovat. To vše lze vnímat jako jednu z nejdůležitějších činností pedagogů v rámci jejich profesního rozvoje.

Účastníci budou provedeni sebereflexí krok za krokem a seznámí se s nástroji, jež jim mohou pomoci najít jejich silné stránky či odhalit některá úskalí, s nimiž se třeba potkají. Pozornost zaměříme na balanční kruh a jeho využití

Podpora v novém školním roce

Ani v dalším období nezůstanou školy, které budou pokračovat v implementaci Modelu, osamoceny. Na období přípravného týdne a v průběhu září je pro ně opět připravena možnost využít **konzultace** se členy realizačního týmu na jakémkoliv téma, které se týká adaptace začínajícího učitele. Konzultace mohou využít nejen členové vedení školy, ale mohou o ně požádat také uvádějící učitelé a učitelé začínající, protože o ty jde především. I v novém školním roce pak budou nabízena nejdůležitější témata spojená s adaptací začínajících učitelů formou **webinářů**.

Věra Šimečková, ředitelka školy Tyršova ZŠ a MŠ, Plzeň

nejenom v procesu adaptace začínajících učitelů. Balanční kruh totiž představuje silný nástroj reflexe i učitelů zkušených. Věnovat se budeme i profesnímu portfoliu, které lze vnímat nejenom jako pouhou sbírku důkazů o tom, co se pedagogům v průběhu učitelské praxe daří a z čeho mají radost, ale lze ho pokládat především za východisko pro jedno z těžišť profesního života každého učitele: plánování profesního rozvoje.

MODEL SYSTÉMU PODPORY ZAČÍNÁJÍCÍCH UČITELŮ V MŠ V LUKÁCH RAKOVNÍK

Jak Model vnímají kolegyně, které s ním pravidelně pracovaly? Co jim přinesl a co by doporučily ostatním? Na naše otázky odpovídaly ředitelka Jana Kovářová, uvádějí učitelka Pavla Mašková a začínající učitelka Lenka Milerová.

Když jste se poprvé setkaly s Modelem, co vás napadlo?

Jana Kovářová (JK): Napadla mě slova jako systém, podpora, delegování.

Pavla Mašková (PM): Dobrá idea, protože začínající učitelky se nemají na koho obrátit a v praxi tápou.

Lenka Milerová (LM): Možnost sebevzdělání, pomoc v situaci začínajícího učitele.

Měnil se nějak váš pohled či názor postupem pilotáže?

JK: Model je hodně obsáhlý, ale zahrnuje ucelený systém mnoha činností vedoucích k podpoře nejen začínajících učitelů.

PM: Jen se utužovala původní domněnka.

LM: Postupem času jsem byla mile překvapena v možnostech sebevzdělání, širokým výběrem okruhů témat, vstřícností lektorů i ostatních zaměstnanců v SYPO.

Co vám Model přinesl?

JK: Zejména inspiraci díky příkladům z praxe, které lze přizpůsobit podmínkám vlastní školy. Uvědomila jsem si také silné stránky některých učitelů a příležitosti, u kterých je možné delegovat pravomoci.

PM: Model byl vlastně takový návod, jak na to. Pomohl mi s plánováním adaptačního procesu a tomu, aby se adaptační proces stal procesem systematickým.

LM: Oceňuji hlavně možnost zapojení do projektu – to mi přineslo možnost účastnit se mnoha webinářů, možnost poznat fungování Modelu i v jiných mateřských školách. A hlavně jsem zjistila, že „v tom nejsem sama“.

V čem je podle Vás největší síla Modelu?

JK: Myslím, že je to především komplexnost v zapojení vedení školy, uvádějí učitele i začínajícího učitele. Dále systémovost, příklady spolupráce, příležitosti pro zpětnou

vazbu. Model představuje proces uvádění, který má začátek, vlastní proces, ale i reflexi.

PM: Částečně jsem odpověděla v předchozí otázce. Velké plus vidím také ve vzdělávání i uvádějí učitele jako jsou práce s balančním kruhem, rozhovory s prvky mentoringu, práce se zpětnou vazbou, profesní rovina.

LM: V možnosti výměny názorů, sdílení zkušeností. A také poučení se z chyb.

Komu dalšímu byste ho doporučily?

JK: Doporučila bych ho určitě dalším kolegyním a kolegům ze všech typů škol.

PM: Model mohou využít nejen školy se začínajícími učiteli, ale částečně také učitelky s praxí, které nastupují na nové pracoviště.

LM: Všem začínajícím učitelům.

Co byste vzkázaly dalším mateřinkám?

JK: Nebojte se a hledejte ve své škole příležitost. Myslete pozitivně. Nehleďte chyby, ale příležitosti pro sebe, jak si “to” udělat co nejlépe k radosti většiny.

PM: Práce s Modelem je příležitost pro sdílení zkušeností a konkrétní návod, jak uvádět začínající učitele.

LM: Rozhodně bych Model doporučila. A individuální rada? Nebojte se obrátit se na lektory a jiné podporující zaměstnance ze SYPO.

Děkujeme celému týmu MŠ V Lukách Rakovník za rozhovor a přejeeme pohodový konec školního roku.

Zpětné vazby od všech aktérů adaptačního období získáváme od samého počátku zahájení pilotáže Modelu. Jsou pro nás velice důležité a pomáhají nám Model tvarovat, lépe strukturovat a doplňovat takové inspirativní příklady, které školskou praxi skutečně obohatí.

Rozhovor vedla Romana Lisnerová, která spolupracuje s klíčovou aktivitou Začínající učitel projektu SYPO. Působí jako ředitelka Gymnázia ARTION, Praha 1, lektorka AKADEMIE Libchavy a mentorka a koučka v oblasti vzdělávání.

NOVÉ MATERIÁLY PRO ŠKOLY SE ZAČÍNÁJÍCIMI UČITELI

V rámci projektu SYPO vznikly ve spolupráci s MŠMT, Učitelskou platformou a Začni učit! nové materiály určené k podpoře celé třídy zapojené do adaptačního období, tedy k podpoře začínajících učitelů, uvádějících učitelů a členů vedení škol.

Tři nové příručky

Příručka pro začínající učitele pomáhá usnadnit nástup do profese a přispívá k tomu, aby se stali samostatnými učiteli. Příručka pro uvádějící učitele nabízí doporučení a dobrou praxi s možností přizpůsobit práci se začínajícím učitelem podmínkám konkrétní školy i osobnostním předpokladům. Příručka pro členy vedení škol seznamuje se základními principy adaptačního období a doporučenými činnostmi.

- Příručka pro začínající učitele [ZDE](#)
- Příručka pro uvádějící učitele [ZDE](#)
- Příručka pro vedení školy [ZDE](#)

E-learning

E-learningy jsou podobně jako příručky určeny jednotlivým aktérům adaptačního procesu podílejícím se na úspěšné adaptaci začínajícího učitele.

Jak na to?

Zájemce si zvolí e-learning podle své role v adaptačním procesu. Po přihlášení obdrží e-mail s odkazem na přístup do prostředí LMS Moodle včetně přihlašovacího klíče. V e-learningovém prostředí pak najde všechny materiály, a to jak pro začínající a uvádějící učitele, tak pro vedení školy. Materiály jsou nabídkou témat a je možné je libovolně procházet dle potřeb. Neobsahují žádné úkoly či povinnosti, jedná se pouze o dobrovolné aktivity. Naším cílem je zejména nabídnout inspiraci pro podporu začínajících učitelů.

- E-learning Začínající učitel a adaptační období [ZDE](#)
- E-learning Uvádějící učitel a adaptační období [ZDE](#)
- E-learning Vedení školy a adaptační období začínajícího učitele [ZDE](#)

Ministr školství o podpoře začínajících učitelů

Pozvánka pro ředitele a členy vedení škol

Benchlearning aneb Učíme se od jiných a s jinými: Vít Sumerauer, ředitel MŠ Borovany

1. část 27. 6. 2022, 9:00 – 12:30

2. část 25. 7. 2022, 9:00 – 12:30

online v ZOOM

Registrace předem [ZDE](#)

Pojďte se dozvědět

- Jaký je příběh ředitele a jaká je jeho školka?
- Jak ve školce tvořili vizi a co se u toho naučili? Co znamená mít vizi a do čeho všeho se vize promítá? Co přináší mít vizi - dětem, pedagogům, rodičům a okolí?
- Proč pracovat s etickým kodexem a jaký to má smysl? Jaké mají ve školce hodnoty a jací jsou jako pedagogové? Jak ředitel pracuje s pedagogy, aby kodex přijali?
- Pojďte společně hledat svou vlastní cestu.

WEBINÁŘE

Webinář k podpoře začínajících učitelů: Sebereflexe jako podklad pro plánování profesního rozvoje učitelů

13. 6. 2022, 17:00

Registrace [ZDE](#)

Zkušenosti s tandemovou výukou na 1. stupni

13. 6. 2022, 19:00

Registrace [ZDE](#)

Nech púdu žít! Náměty na projektovou a badatelsky orientovanou výuku

14. 6. 2022, 17:00

Registrace [ZDE](#)

Téma rodinných vztahů v současné literatuře pro děti a mládež

15. 6. 2022, 17:00

Registrace [ZDE](#)

Finanční gramotnost

16. 6. 2022, 17:00

Registrace [ZDE](#)

Alternativní a inovativní mateřské a základní školy

16. 6. 2022, 19:00

Registrace [ZDE](#)

Fyzika dopravní nehody

17. 6. 2022, 17:00

Registrace [ZDE](#)

**Přejeme
vám hezké
léto.**

**NEWSLETTER
SYPO V MOBILU**

Naskenujte QR kód
a přečtěte si letní
newsletter.